

Najwyższa Izba Kontroli przygotowała raport dotyczący wykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Ustalenia Najwyższej Izby Kontroli wskazują na poważne problemy z realizacją tego obowiązku.

W Polsce obowiązek szczepień ochronnych ze względu na wiek, według danych GUS, obejmuje około 7,5 mln dzieci i młodzieży. **W ostatnich latach liczba odmów szczepień wzrosła z ok. 40 tys. w 2018 roku do ponad 87 tys. w 2023 roku.**

Pogłębiająca się nieufność wobec szczepień skłoniła Krajowego Konsultanta ds. Epidemiologii do wystosowania apelu o działania edukacyjne skierowane do rodziców. Brak rzetelnych kampanii informacyjnych, które mogłyby wyjaśnić korzyści z ochrony szczepiennej, budzi obawy, że dalszy wzrost odmów szczepień może doprowadzić do wybuchu epidemii groźnych dla życia chorób.

NIK przeprowadziła kontrolę w Głównym Inspektoracie Sanitarnym, dziesięciu Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych (PSSE) i dwudziestu POZ z terenu województw: łódzkiego, opolskiego, podkarpackiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego.

W latach 2021–2023 skontrolowane podmioty nie realizowały należycie zadań w celu przeprowadzenia obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz niewłaściwie reagowały, gdy uchylano się od tego obowiązku.

Działania Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz objętych kontrolą Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych i jednostek podstawowej opieki zdrowotnej nie zapewniły zalecanego przez Światową Organizację Zdrowia około 90-95% poziomu wyszczepienia. Tym samym nie zagwarantowano bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji. Analizy i oceny epidemiologiczne wykonane przez siedem PSSE ujawniły nieosiągnięcie tego wskaźnika, zaś w jednej ze skontrolowanych jednostek POZ stwierdziły zaledwie 17% poziom wyszczepienia.

PSSE nie zapewniły rzetelnego nadzoru nad raportowaniem przez POZ stanu zaszczepienia. W ich sprawozdaniach NIK wykryła wiele nieprawidłowości. Dokumenty były niekompletne, wypełniane w niejednorodny sposób, zawierały błędy formalne, merytoryczne i rachunkowe, w dodatku przekazywano je po upływie wyznaczonych terminów i w sposób niezgodny z wymogami. W trakcie kontroli NIK ujawniła przypadki, że zobowiązane placówki POZ nie przysyłały do PSSE sprawozdań, a te nie wyegzekwowały obowiązku w tym zakresie. Nieprawidłowości te dostrzegły także PSSE, m.in. w trakcie prowadzonych w POZ kontrolach. Nie wykazywały ich jednak w protokołach kontroli, bądź opisując je nie formułowały zaleceń, co świadczy o ich nierzetelności.

PSSE i POZ niespójnie raportowały dane o osobach uchylających się od szczepień – raz wykazując dzieci, innym razem rodziców lub obie grupy. Brak jednolitej definicji osoby uchylającej się od szczepień powodował, że jedne POZ uznawały za uchylanie się złożenie pisemnej odmowy, inne także unikanie szczepień bez formalnego oświadczenia.

W kontroli NIK stwierdzono przypadki, że PSSE, mimo braku podstaw prawnych, samodzielnie korygowały sprawozdania POZ, niejednokrotnie bez konsultacji z zainteresowanymi placówkami. W konsekwencji raporty opracowywane przez PSSE nie dawały wiarygodnego obrazu stanu zaszczepienia populacji w Polsce.

Wzrasta liczba odmów szczepień – NIK o niewłaściwej realizacji szczepień ochronnych

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 28, listopad 2024 09:43

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 1367

Skontrolowane podmioty nie miały dokładnych danych o liczbie osób, które powinny być zaszczepione, ilu osobom wykonano szczepienia, ani o liczbie odmów. Tłumaczono to brakiem odpowiedniego systemu do szczegółowego monitorowania szczepień dzieci i młodzieży, papierową dokumentacją oraz migracją pacjentów między POZ.

Źródło: [NIK](#)